

ЦИВІЛІСТИКА

БОБРИК В. І.,

кандидат юридичних наук,
завідувач наукового відділу
(Науково-дослідний інститут приватного
права і підприємництва імені академіка
Ф. Г. Бурчака Національної академії
правових наук України)

УДК 347.91/.95

**ЄВРОПЕЙСЬКЕ НАКАЗНЕ ПРОВАДЖЕННЯ ЯК ОСНОВА
ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ ЦИВІЛІСТИЧНОГО СУДОЧИНСТВА В УКРАЇНІ**

У статті приділяється увага питанням європейського цивільного процесу в аспекті необхідності реформування процесуального законодавства країн-учасниць ЄС, створення подібних спрощених національних цивільних процесуальних норм, уніфікації окремих інститутів цивільного процесуального права всередині ЄС, удосконалення національного інституту наказного провадження. Вивчається інститут Європейського наказу та визначаються для України найбільш перспективні шляхи уніфікації і гармонізації цивільного процесуального законодавства держав-учасниць ЄС в аспекті підвищення ефективності національного судочинства.

Ключові слова: правосуддя, цивілістичне судочинство, процесуальне законодавство, наказне провадження, оптимізація, уніфікація, гармонізація, Європейський наказ, Європейський Союз.

В статье уделяется внимание вопросам европейского гражданского процесса в аспекте необходимости реформирования процессуального законодательства стран-участниц ЕС, создания подобных упрощенных национальных гражданских процессуальных норм, унификации отдельных институтов гражданского процессуального права внутри ЕС, усовершенствования национального института приказного производства. Изучается институт Европейского приказа и определяются для Украины наиболее перспективные пути унификации и гармонизации гражданского процессуального законодательства государств-участников ЕС в аспекте повышения эффективности национального судопроизводства.

Ключевые слова: правосудие, цивилистическое судопроизводство, процессуальное законодательство, приказное производство, оптимизация, унификация, гармонизация, Европейский приказ, Европейский Союз.

The article focuses on the questions of the European civil procedure in the aspect of necessity of reforming procedural legislation in EU Member States, establishment similar simplified national civil process rules, and unification certain institutes of the civil law procedure within EU, improvement national institute of the writ jurisdiction. Investigates the Institute of the European writ and determines for Ukraine the most perspective directions of unification and harmonization the civil procedure legislation of EU Member States, in terms of improving the effectiveness of national proceedings.

Key words: justice, civil law proceedings, procedural law, writ proceedings, optimization, unification, harmonization, European writ, the European Union.

Актуальність теми. Офіційна судова статистика свідчить, що зростання кількості звернень громадян та організацій до судів у порядку позовного провадження призвело до їх завантаженості, що негативно впливає на виконання останніми завдань цивілістичного судочинства та в кінцевому підсумку позначається на оперативності судового захисту порушених цивільних прав та законних інтересів. Зазначене обумовлює необхідність пошуку нових спрощених та вдосконалення існуючих порядків (зокрема, наказного провадження) вирішення справ, що має забезпечити належне виконання завдань цивільного судочинства, право кожного на швидке поновлення в правах, зекономити кошти і час суду та учасників процесу. Сьогодні проблемам спрощення судочинства приділяється увага не лише в окремих країнах, а й на міжнародному рівні, в т.ч. в рамках права Європейського Союзу. В ЄС вже тривалий час порушується питання про необхідність реформування процесуального законодавства країн-учасниць, що передбачає створення подібних, удосконалених, але водночас спрощених національних цивільних процесуальних норм, уніфікацію окремих інститутів цивільного процесуального права всередині ЄС. Тому в умовах уніфікації і гармонізації цивільного процесуального законодавства держав-учасниць Європейського Союзу це питання набуває актуальності й для України. Адже цивільне судочинство в іноземних країнах характеризується диференціацією судових процедур: процесуальні законодавства більшості країн світу, окрім традиційного (ординарного, класичного) та основного позовного порядку вирішення справ, передбачають і спрощені процедури винесення судом обов'язкових до виконання актів, які здійснюються без судового розгляду або зі значно скороченим судовим розглядом.

Аналіз останніх публікацій. Питання оптимізації цивілістичного судочинства взагалі, напрями уніфікації судових процедур, запровадження процедур прискореного розгляду справ та скороченого провадження, вдосконалення окремих процесуальних інститутів та механізмів тощо, в т.ч. й інституту наказного провадження, розглядалися в роботах таких українських та російських вчених-процесуалістів, як: В.В. Баранкова, С.С. Бичкова, К.Л. Брановицький, С.В. Васильєв, Є.В. Васьковський, Н.А. Громошина, К.В. Гусаров, В.В. Комаров, Д.І. Кримський, Д.Д. Луспеник, Ю.В. Навроцька, П.І. Радченко, Н.О. Рассахатська, Н.Ю. Сакара, О.В. Слєпченко, В.І. Тертишніков, О.І. Угриновська, І.В. Удальцова, А.О. Ференс-Сороцький, С.Я. Фурса, К.А. Царегородцева, П.П. Шевчук, М.Й. Штефан, В.В. Ярков та інші. Водночас в юридичній літературі мало уваги приділяється питанням європейського цивільного процесу, необхідності реформування процесуального законодавства країн-учасниць ЄС, створення подібних спрощених національних цивільних процесуальних норм, уніфікації окремих інститутів цивільного процесуального права всередині ЄС, удосконалення національного інституту наказного провадження. При цьому дослідження проблем оптимізації національного судочинства буде неповним і необґрунтованим без вивчення європейського досвіду правового регулювання наказного провадження та визначення для України найбільш перспективних шляхів уніфікації і гармонізації цивільного процесуального законодавства держав-учасниць Європейського Союзу в аспекті підвищення ефективності національного судочинства, що і є метою нашої статті.

Виклад основного матеріалу. Проблематика диференціації цивільного судочинства в контексті розвитку онтологічних підстав підвищення його ефективності, на думку В.В. Комарова, визначається диверсифікацією процесуальних проваджень, які за своєю суттю виступають у полі цивільного процесуального законодавства як автономні процесуальні процедури, що мають субсидіарний характер по відношенню до класичної процедури позовного провадження. При порівняльному дослідженні наказного та подібних спрощених судових процедур в сучасному процесуальному законодавстві країн світу потрібно враховувати те, що, як правильно зазначає В.В. Комаров, моделі й тенденції розвитку процесуальних систем все більше адаптують базові цінності судочинства для його подальшої гармонізації на основі використання кращих і більш нейтральних з культурної точки зору елементів континентальної й англосаксонської систем права [1, с. 23, 32]. Отже, існування в сучасному цивільному процесі багатьох країн світу наказного провадження та розширення сфери його

застосування вказує на те, що ця процедура є однією з кращих процедур сучасного цивільного судочинства в глобальному масштабі, і це визначається не лише національними, а й наднаціональними чинниками.

Так, продовжуючи загальноєвропейський курс на спрощення цивільного судочинства, 12 грудня 2006 року Європейський Парламент і Рада ЄС прийняли Регламент № 1896/2006 «Про введення Європейського наказного провадження», який вступив у силу з 12 грудня 2008 року для всіх країн-членів ЄС за винятком Данії [2]. Цей регламент дозволяє кредиторам стягувати за безспірними вимогами у цивільних і комерційних справах у судах країн-членів ЄС відповідно до єдиної процедури видачі європейського наказу про сплату (European order for payment procedure), яка діє на основі стандартних форм. Існування єдиної процедури, яку досить часто іменують європейським наказним провадженням, що поширюється на всі країни-члени, дозволяє мінімізувати необхідність учасників судочинства ознайомлюватись із цивільними процедурами інших країн-членів ЄС.

Відповідно до абз. 1 ст. 2 цього Регламенту він застосовується виключно до судочинства, що носить міждержавний характер, під яким згідно зі ст. 3 даного Регламенту слід розуміти провадження, учасники якого на момент подання заяви мають місце проживання або постійного перебування в різних країнах-членах ЄС. Застосування формулювання «судочинство, що носить міждержавний характер» в європейській літературі визнається невдалим [3], оскільки застосування європейського наказного провадження виключається тоді, коли обидві сторони мають місце проживання або постійного перебування в одній країні-члені ЄС, а майно боржника, на яке може бути звернене стягнення в порядку виконання, знаходиться в іншій країні. Тому, якщо внутрішнім законодавством країни-члена ЄС, в якій буде здійснюватись видача наказу, не буде передбачено застосування процедури європейського наказного провадження (що, зокрема, характерно для Австрії), такий наказ може виконуватись виключно в межах такої країни.

Застосування цього Регламенту кредитором при реалізації своїх вимог має не обов'язковий, а, скоріш, альтернативний характер поряд з іншими судовими способами захисту. Це впливає з абз. 2 ст. 1 Регламенту, згідно з яким цей Регламент не перешкоджає заявнику подати позов або вдатися до інших судових процедур захисту відповідно до законодавства країни-члена або відповідно до законодавства ЄС.

Згідно зі ст.ст. 2, 4 Регламенту ЄС № 1896/2006 під сферу його дії підпадають вимоги про грошове стягнення певної суми в цивільних і торговельних справах, які носять міждержавний характер і строк платежу за якими настав на момент подання відповідної заяви. Податкові, митні, адміністративні справи, питання про відповідальність держави за дії або бездіяльність при здійсненні публічної влади («acta jure imperii») прямо виключені абз. 1 ст. 2 Регламенту зі сфери його застосування. Виключення вимог про відповідальність за дії або бездіяльність держави «acta jura imperii» є нічим іншим, як закріпленням усталеної судової практики Суду ЄС щодо виключення таких вимог зі сфери застосування Регламенту ЄС № 44/2001 «Про юрисдикції, визнання і виконання судових рішень у цивільних і торговельних справах» [4]. Також Регламент ЄС № 1896/2006 не застосовується, зокрема, щодо майнових прав, які мають шлюбно-сімейний характер або стосуються заповітів і спадкування, у справах про неплатоспроможність (банкрутство), провадженнях щодо ліквідації неплатоспроможних компаній або інших юридичних осіб, судових засобів, санацій та подібних судових проваджень, вимог із соціального страхування, а також вимог із позадоговірних зобов'язань, за винятком випадків, якщо таке зобов'язання є предметом домовленості між сторонами або є визнаним у певній сумі (абз. 2 ст. 2).

З точки зору Європейської комісії перераховані в абз. 2 ст. 2 Регламенту ЄС № 1896/2006 виключення зі сфери застосування цього Регламенту не потребують подальшого розширення, а тому закріплені у вказаній нормі перелік таких виключень є вичерпним. Наявність родової підсудності спеціалізованих судів по певних категоріях справ у сфері підсудності судів загальної юрисдикції жодним чином не впливає на сферу застосування вказаного Регламенту [5]. З огляду на це, під сферу його дії підпадають і справи з трудових правовідносин.

Варто відзначити, що у ст. 2 Регламенту ЄС № 1896/2006 при формулюванні вимог, які підпадають під сферу його дії, не вживається слово «безспірність», хоча в проекті цього Регламенту передбачалось до його сфери включати лише безспірні вимоги. Виключення з кінцевої редакції вказаної статті положення про «безспірність» вимог схвалюється у європейській процесуальній літературі, і в обґрунтування цього зазначається, що питання про те, чи є дійсно окрема грошова вимога безспірною, має вирішуватися під час процесу [6].

Регламент ЄС № 1896/2006 не обмежує здійснення європейського наказного провадження будь-якою максимально допустимою сумою вимоги. Для порівняння зазначимо, що максимально допустима сума в грошовому еквіваленті вираження вимоги в наказному провадженні встановлюється в Австрії та Іспанії (30000 євро), Португалії (10000 євро), Бельгії (1860 євро). При здійсненні національним судом вказаних країн європейського наказного провадження, в якому, як вказувалось, сума вимоги про грошове стягнення не обмежується, встановлені національним законодавством обмеження не застосовуються [7].

Важливою особливістю європейського наказного провадження є полегшені засоби комунікації між сторонами і судом. Із цього приводу Європейська комісія у своїй доповіді наголошувала, що в силу схематичності та письмового характеру наказного провадження в рамках як європейського, так і національного наказного провадження існують широкі можливості його здійснення і раціоналізації за допомогою електронних засобів та інформаційних технологій. Саме тому в абз. 11 Преамбули Регламенту ЄС № 1896/2006 відзначається, що письмовий характер провадження й обміну інформацією із судом і сторонами має бути за можливістю полегшений як за допомогою стандартних бланків, так і за допомогою впровадження автоматизованого наказного провадження. Цей Регламент передбачає можливість електронної автоматизованої обробки даних у порядку європейського наказного провадження, зокрема в абз. 5, 6 ст. 7 (щодо подання заяви про видачу європейського наказу про сплату), ст. 8 (щодо перевірки судом умов видачі наказу і вимог до форми і змісту заяви), ст. 16 (щодо заяви про оспорювання).

Запровадження електронного документообігу в європейському наказному провадженні не є обов'язком країн-членів ЄС, а вирішення питання про його доцільність належить до компетенції кожної країни-члена ЄС. При цьому варто розуміти, що введення автоматизованого електронного наказного провадження пов'язано зі значними затратами, вимагає закріплення відповідних норм у національному процесуальному законодавстві, а також внесення істотних організаційних змін у діяльності судової влади.

Формою звернення до суду в порядку європейського наказного провадження є заява (application), форма якої затверджена у Додатку № 1 до Регламенту ЄС № 1896/2006. Ця заява повинна містити: імена та адреси сторін та, за необхідності, їх представників, а також суду, до якого вона подається; стягувану суму (суму позову), включаючи основну суму і, за необхідності, проценти, штрафи і витрати; відсоткову ставку та строк, за який нараховують відсотки, якщо законом відповідної держави-члена передбачене автоматичне збільшення основної суми на суму нарахованих відсотків; підстави позову, в т.ч. опис фактів та інтересу позивача; опис доказів, які обґрунтовують позовні вимоги; підстави для юрисдикції; транскордонний характер справи за змістом ст. 3 цього Регламенту. У заяві позивач повинен зазначити, що надана ним інформація відповідає дійсності та що він усвідомлює, що умисне подання будь-якої неправдивої інформації може призвести до відповідних санкцій згідно із законодавством держави-члена ЄС, в якій буде проводитись її розгляд. У цій заяві позивач може зазначити, що він заперечує проти передачі справи на розгляд у звичайному порядку цивільному судочинству, в тому разі якщо відповідач заперечуватиме проти його вимог, вказаних у заяві про видачу європейського наказу про сплату.

Така заява може подаватися як у паперовій формі, так і за допомогою будь-яких засобів зв'язку, в т.ч. електронних, але за умови, що застосування таких засобів зв'язку передбачено внутрішнім законодавством і суд в змозі обробити документ, переданий засобами зв'язку. Документи, які подаються електронною поштою, повинні бути підписані автентичним електронним підписом, що визнається у відповідній-країні ЄС. Додаткового визнання або підтвердження такого електронного підпису в інших країнах ЄС не вимагається.

Суд, до якого подана заява про видачу європейського наказу про сплату, відповідно до ст. 8 Регламенту ЄС № 1896/2006 якомога швидше на основі стандартної форми перевіряє її відповідність вимогам, встановленим ст.ст. 2, 3, 4, 6 та 7 Регламенту, а також обґрунтованість заявленої вимоги. Регламент передбачає можливість автоматизованого здійснення такої перевірки, однак на сьогоднішній день у рамках автоматизованого електронного наказного провадження можливе проведення перевірки лише відповідності умовам, але не обґрунтованості вимоги [8].

Якщо судом буде виявлено, що заява про видачу європейського наказу про сплату не відповідає вимогам ст. 7 Регламенту, або заявлені вимоги очевидно є безпідставними, або заява є неприпустимою, суд надає заявнику можливість доповнити або змінити його заяву та встановлює для цього певний час, який за потреби може бути продовжений. При цьому суд використовує бланк стандартної форми. Так само, якщо лише частина заявлених вимог може бути задоволена, суд повідомляє про це заявника, який може прийняти або відмовитись від такої пропозиції суду, заповнивши і направивши до суду стандартний бланк. При цьому, якщо заявник приймає пропозицію суду, суд видає європейський наказ щодо частини вимог, визнаних заявником, а якщо не приймає – суд відхиляє заяву про видачу європейського наказу. Так само суд відхиляє цю заяву, якщо заявник вчасно не надасть відповідь на пропозицію суду про задоволення лише частини вимог або не внесе належні зміни і доповнення до заяви, про необхідність внесення яких суд повідомив заявника.

Відхилення судом заяви про видачу європейського наказу не оскаржується та не перешкоджає заявнику звернутись повторно із завою про видачу європейського судового наказу або у судовому порядку захищати свої права в інший спосіб, що не суперечить внутрішньому законодавству відповідної країни-члена.

При дотриманні заявником усіх вимог і умов суд у найкоротших строк, проте не більше 30 днів з дня подання заяви, видає європейський наказ про платіж, використовуючи стандартну форму. У європейському наказі про платіж зазначається, що боржник зобов'язаний сплатити заявнику визначену суму або протягом 30 днів з дня вручення йому наказу подати суду заперечення на нього. При цьому боржник інформується про те, що наказ було видано на підставі інформації, що надана заявником і яка не підтверджена судом; наказ, щодо якого не буде подано заперечення у встановлений строк, підлягатиме виконанню, у разі заперечення боржником судового наказу він розглядатиметься за правилами звичайного цивільного судочинства, окрім випадку, якщо проти цього заперечив заявник у своїй заяві про видачу європейського наказу.

Європейський наказ разом із копією заяви про його видачу підлягає врученню боржнику відповідно до національного законодавства. При цьому Регламент у ст.ст. 13-15 розрізняє вручення наказу боржнику з підтвердженням про отримання (шляхом особистого вручення, засвідченого підписом боржника або документом компетентної особи, яка здійснює таке вручення, електронне повідомлення про вручення за допомогою факсу або електронної пошти), без такого підтвердження (вручення за адресою боржника особам, з якими проживає боржник або які там працюють, вручення особам, які працюють на боржника (юридичній особі або фізичній особі, яка має найманих працівників), залишення судового наказу у поштовій скриньці боржника, залишення у поштовому відділенні або в уповноважених державних органах тощо) та вручення наказу представнику боржника.

Відповідно до п. 1 ст. 16 Регламенту ЄС № 1896/2006 боржник може подати до суду заяву про заперечення проти видачі європейського наказу про сплату, використовуючи стандартну форму. Така заява про заперечення подається боржником протягом 30-ти днів з моменту вручення йому наказу. У такій заяві боржник має зазначити, що він оспорує заявлену до нього вимогу (позов), не уточнюючи причин цього.

Наслідки подання боржником заяви про заперечення наказу полягають у тому, що в подальшому розгляд відповідної вимоги буде здійснюватись уповноваженим судом у порядку звичайного цивільного судочинства, тобто у позовному провадженні, окрім тих випадків, коли заявник заперечив проти такого розгляду у своїй заяві про видачу судового наказу.

Пред'явлення заявником своїх вимог у порядку європейського наказного провадження жодним чином, відповідно до національного законодавства, не може впливати на подальший розгляд його вимоги (позову) у провадженні, що матиме місце в подальшому. Перехід від процедури європейського наказного провадження до звичайного цивільного судочинства у зв'язку з поданням боржником заперечень регулюється законодавством відповідної країни-учасниці ЄС. При цьому суд обов'язково інформує заявника про подання боржником заяви про оскарження та про перехід до звичайного цивільного провадження у справі.

За відсутності заперечень європейського наказу боржником у встановлений строк суд, який видав такий наказ, має без зволікань визнати його дійсним, використовуючи стандартну форму, та направити такий наказ заявнику. Пред'явлення до виконання європейського наказу, який набрав чинності, в інших країнах-членах ЄС не потребує попереднього визнання та не передбачає будь-яких особливих процедур звернення до виконання (екзекуатури) та заперечення проти нього.

Європейський наказ, який набрав чинності, може бути переглянутий уповноваженим судом країни-члена ЄС за наявності обставин, вказаних у ст. 20 Регламенту ЄС № 1896/2006, зокрема, якщо судовий наказ був вручений боржнику без підтвердження про отримання, після отримання наказу боржник за відсутності його вини не мав достатньо часу для свого захисту або був позбавлений можливості заперечувати проти заявлених до нього вимог у зв'язку із форс-мажором або з надзвичайними обставинами. Також Регламент надає боржнику право оскаржувати європейський наказ, якщо він був виданий очевидно помилково, з порушенням вимог Регламенту або в силу інших надзвичайних обставин. У разі задоволення заяви боржника європейський наказ втрачає силу, а якщо заява боржника відхиляється – відповідний європейський наказ залишається в силі.

У зв'язку з прийняттям і вступом у силу Регламенту ЄС № 1896/2006 акти цивільного процесуального законодавства країн-учасниць ЄС було доповнено нормами, в яких конкретизується застосування національними судами в межах їх юрисдикцій європейського наказного провадження та встановлено додаткові правила щодо цієї процедури, які прямо не передбачені зазначеним Регламентом (ст.ст. 1382-1391 ЦПК Франції, § 1087 ЦПУ Німеччини, гл. 58 ЦПК Болгарії тощо).

Висновок. Таким чином, аналіз інституту Європейського наказного провадження свідчить про наявність у його правовому регулюванні позитивних механізмів, які можуть бути перспективними для запровадження в наказне провадження України. Так, зокрема, потребують запровадження в національне процесуальне законодавство полегшені засоби комунікації між сторонами і судом, зокрема використання електронних засобів та інформаційних технологій (автоматизоване наказне провадження), можливість використання електронного повідомлення про вручення наказу боржнику за допомогою факсу або електронної пошти, запровадження уніфікованої форми заяви про видачу судового наказу (стандартних бланків).

Список використаних джерел:

1. Комаров В. В. Цивільний процес у глобальному контексті / В. В. Комаров // Право України. – 2011. – № 10. – С. 22–44.
2. Regulation (EC) No 1896/2006 of the European parliament and of the Council of 12 December 2006 creating a European order for payment procedure [http](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:399:0001:01:EN:HTML) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:399:0001:01:EN:HTML.
3. Lieble/Freitag. Forderungsbeitreibung in der EU. Munchen, 2008. § 3
4. Брановицкий К. Возможности использования информационных технологий в европейском приказном производстве (Регламент ЕС № 1896/2006 «О введении европейского приказного производства») / К. Брановицкий // Арбитражный и гражданский процесс. – 2009. – № 10. – С. 36–39.
5. Geimer/Schitze. Europdische Zivilverfahrensrecht. Munchen, 2004. Art. 1 EuGVO. Rn. 27.
6. Kormann. Das neue Europdische Mahnverfahren. Munchen, 2007. S. 62.

7. Брановицкий К. Возможности использования информационных технологий в европейском приказном производстве (Регламент ЕС № 1896/2006 «О введении европейского приказного производства») / К. Брановицкий // Арбитражный и гражданский процесс. – 2009. – № 10. – С. 36–39.

8. Брановицкий К. Возможности использования информационных технологий в европейском приказном производстве (Регламент ЕС № 1896/2006 «О введении европейского приказного производства») / К. Брановицкий // Арбитражный и гражданский процесс. – 2009. – № 10. – С. 36–39.

ІВАЩЕНКО В. А.,

кандидат історичних наук,
доцент кафедри інтелектуальної власності
та цивільно-правових дисциплін
(Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького)

УДК 340.15

ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ АВТОРСЬКОГО ПРАВА РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ У 1925–1928 РР.

Стаття присвячена становленню законодавства у сфері авторського права на території УРСР упродовж 1925–1928 рр. На основі джерельної бази та теоретичних напрацювань проаналізовано один з етапів формування радянської владою власної моделі системи охорони авторського права. Автором проаналізовано основні нормативні акти у сфері охорони авторських прав, їх відповідність світовим нормам та їх вплив на відносини у сфері авторського права.

Ключові слова: радянська влада, Основи авторського права, авторське право, об'єкти авторського права, майнові права.

Статья посвящена становлению законодательства в сфере авторского права на территории УССР на протяжении 1925–1928 гг. На основе источников и теоретических разработок проанализирован один из этапов формирования советской властью собственной модели системы охраны авторского права. Автором изучены основные нормативные акты в сфере охраны авторских прав, их соответствие мировым нормам, а также влияние, на отношения в сфере авторского права.

Ключевые слова: советская власть, Основы авторского права, авторское право, объекты авторского права, имущественные права.

The article is devoted becoming of legislation in the field of copyright, on territory of UKRAINE during 1925–1928. On the basis of sources and theoretical works, one of the stages is analyzed in forming of own model of the system of guard of copyright soviet power. An author is study basic normative acts in the field of guard of copyrights, their accordance world norms, and also influence, on relations in the field of copyright.

Key words: soviet power, Bases of copyright, copyright, property rights.

